

ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ФІНАНСУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ В РЕАЛЬНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Для модернізації вітчизняної економіки на інвестиційній основі потрібні масштабні інвестиції, причому в найкоротші строки – до завершення структурної перебудови світового господарства. Цілком очевидно, що забезпечити виконання цього завдання самостійно Україна не зможе. "Ендогенні економіки країн, що відстали у своєму розвитку (а економіка України є саме такою – Л.Ш.), приречені на занепад [1, с. 3].

Суттєві зміни економічних, соціальних і науково-економічних умов діяльності підприємств, що відбуваються під впливом глобальної конкуренції, потребують докорінної перебудови системи господарських зв'язків підприємств у напрямі розвитку міжнародних інтеграційних процесів у формі транснаціональних об'єднань з метою об'єднання ресурсів, у т.ч. фінансових для реалізації спільних інвестиційних проектів. На сучасному етапі, поширення транснаціональних утворень – одна з головних особливостей розвитку світової економіки, що забезпечує синергію інвестицій і дозволяє максимізувати їхній вклад в економічний розвиток. Стратегічний характер транснаціональних об'єднань проявляється в тому, що вони націлені на досягнення довгострокових конкурентних переваг учасників цих об'єднань в рамках глобальної стратегії їх діяльності і мають підвищену стійкість до кризових потрясінь. Перевагою міжнародних інтеграційних структур є також те, що вони відкривають доступ до ресурсів іноземних держав, їхнього науково-дослідного потенціалу і виробничих потужностей.

В індустріальних економіках утворюються потужні ієрархічно побудовані технологічні системи, на яких, як правило, стоять крупні багатонаціональні транснаціональні концерни, що мають риси холдингу. Останні, акумулюючи великий обсяг ресурсів і продукції, виступають як своєрідні ретранслятори сигналів макроструктури в параметри ринкового регулювання на рівні окремих підприємств. Завдяки цим структурам економіка розвинених країн має змогу реагувати засобами фінансової і, зокрема, податкової політики на структурні зрушення в економіці.

Запроваджені в Україні схеми приватизації привели до розпаду корпоративної ланки економіки, що включала в себе господарські структури, що основані на внутрішніх договірних відносинах. Була упущена можливість створення крупних промислових, науково-промислових і промислово-фінансових структур, здатних взяти на себе вирішення завдань узгодження ринкових і планових механізмів управління в ринковій економіці. Тому сьогодні перебудова системи організаційної структури має стати одним з першочергових завдань держави по реформуванню економіки.

З позиції фінансового забезпечення конкретних інвестиційних проектів особливо привабливою формою транснаціональних об'єднань є міжнародні консорціуми. Особливість цієї форми інтеграції полягає в тому, що вона являє собою тимчасову угоду учасників на договірній основі для реалізації інвестиційних проектів в різних областях виробничо-господарської і фінансової діяльності. Учасники консорціуму зберігають юридичну і економічну самостійність. Майно, що представляється учасниками, не стає їхньою спільною власністю, управління ним найчастіше організовується шляхом спеціального інституту довірчої власності.

Важливого значення набуває формування міждержавних інтеграційних об'єднань у межах СНД. Найбільш перспективним напрямом у цьому плані є утворення корпоративних структур у високотехнологічних галузях, (авіаційній, суднобудівній, автомобільній), де необхідно забезпечити безперервність фінансування науково-конструкторських розробок, єдине управління вирішенням комплексу завдань. Пріоритетними інвестиційними проектами для реалізації Україною і Росією є розвиток кооперації у тракторобудуванні, паливно-енергетичному та агропромислому комплексах, металургійній промисловості, в аерокосмічній, транспортній та інших сферах [2, с. 3; 3, с. 3].

Поки що процес створення транснаціональних об'єднань в Україні здійснюється надто повільно через відсутність ефективних інструментів міждержавної взаємодії і недоліки нормативно-законодавчої бази регулювання процесів створення та функціонування транснаціональних структур. У зв'язку з цим особливого значення набуває підвищення ролі державних органів у створенні умов для поширення перспективних типів транснаціональних формувань. Міждержавна взаємодія має забезпечити спільну розробку економіко-правових механізмів стимулювання розвитку прямих зв'язків між підприємницькими структурами країн, уніфікованих законів щодо регулювання спільних інтересів господарчих суб'єктів, використання з метою підтримки інтеграційних тенденцій сукупності заходів сучасної промислової політики, фінансово-інвестиційну участь у великих спільних проектах щодо підвищення конкурентоспроможності продукції на світових ринках.

1. Мясникова Л. Глобализация экономического пространства и сетевая несвобода / Л.Мясникова // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – N11. – С. 3–8.
2. Україна–Росія: конкретика домовленостей і проектів // Урядовий кур'єр. – №234 від 15 грудня 2001 р. – С. 3.
3. Горбулін В. Украина: политические и экономические вызовы // Зеркало недели – №42. – 27 октября 2001г. – С. 3.